

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

Prvi slovenski dnevnik v
Zedinjenih državah.
Izhaja vsak dan izkvenjši
nedelj in praznikov.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 64. — ŠTEV. 64.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 17, 1908. — V TOREK, 17. SUŠCA, 1908.

VO LUME XVI. — LETNIK XVI.

Gospodarski položaj. Splošna nestanovitnost.

KER JE PRIČAKOVATI ŠTRAJK
KA PREMOGARJEV, NA-
BAVLJAJO SI ŽELEZ-
NICE VELIKE ZA-
MOGA.

Obrt ploščevine je sedaj boljša; v pre-
dlinicah Nove Anglije.

BREZPOSELNOST.

Chicago, Ill., 17. marca. Tukajšnje
železnice so sklenile s trgovci premoga
pogodbe za nabavo velikanskih zalog
premoga, ker je pričakovati, da pride
med premogarji mehkoga premoga
spomladi do štrajka. Nekatere želez-
nice imajo že sedaj tako velike zaloge
premoga, da ne bodo prišle v zadrego
tudi ako bi štrajk dolgo časa trajal.
Druge železnice pa sedaj hite, da iz-
popolnijo svojo zalogo premoga.

Pittsburg, Pa., 17. marca. American
Sheet & Tin Plate Co. je včeraj v svojih
desetih tovarnah v South Sharonu,
Penn., pričela zopet z delom. Na sto-
tine delavcev je dobilo delo. Imeno-
vana družba ima dvajset tovarn za
ploščevino. Kedaj se v ostalih desetih
prične z delom, še ni določeno.

Hopewell Hill, N. B., 17. marca. V
kambolomih gipsa, kateri so last Albert
Manufacturing Co. v Hillsboru, so
prenehali z delom za dobo dveh mese-
cev. Tristo delavcev je zgubilo delo.

Norwich, Conn., 17. marca. V pre-
dlinicah Shetnicket Co. in Falls Co. so
včeraj naznanili delavcem potom
lepakov, da jim bodo s prihodnjim
tednom znižali plačo za 10 odstotkov.
V obeh oddelkih te tovarne, v katerih
se izdeljuje boljše blago, so delavcem
plačo že preje znižali, tako da se dela
le po pet dni v tednu.

Denver, Colo., 17. marca. 1500 ma-
šinistov in drugih delavcev tukajšnjih
delavnic Denver & Rio Grande želez-
nice, je pričelo včeraj štrajkati, ker
se jim je naznanilo, da pogodbe, ktere
imajo unije delavcev sklenjene z želez-
nico, ni smatrati več veljavnimi.
Vse kaže na to, da se bodo štrajk raz-
širil na vse Gouldove železnice.

San Francisco, Cal., 17. marca. Od
tukaj in iz Oklaide odstopuje danes
cela vojska brezposelnih delavcev v
glavno mesto Sacramento, kamor po-
tujejo peš. Na poti se jim bodo pridru-
žili še drugi brezposelni delavci. Nji-
hovi vodje bodo pozvali državne ob-
lasti, naj skrbje za to, da se pomanjša
beda med brezposelnimi delavci.

Providence, R. I., 17. marca. Tu-
kajšnja policija je štela brezposelne
delavce in jih je našela 8000.

"CRANO" PRI ROOSEVELTU.

Poročati mu je hotel o poslovanju za-
varovalnih družb.

Washington, 16. marca. Tukajšnja
policija pazi sedaj na necega moža,
kteri je prišel včeraj zvečer pred
glavni vhod Bele hiše, kjer je izrazil
željo, da bi rad govoril s predsedni-
kom, kteremu bi rad naznanil o go-
ljufivem poslovanju zavarovalnih
družb. Vratarji je pokazal svojo fo-
tografijo in dejal, da je to buča. Po-
vedal je tudi, da je mayor mesta
New York, kakor so ga poslali v ekse-
kutivni urad. Na poti je srečal pred-
sednika, kterega pa ni spoznal. V
eksekutivnem uradu so ga odslovili,
nakar je prenočil v Willard hotelu.

Ustrelil svojega tasta.

Liberty, Texas, 16. marca. Semkaj
se poroča, da je G. J. Beavers v Smi-
leyu, Texas, ustrelil svojega tasta dr.
J. A. Lovetta, ki je bogat bankar v
tukajšnjem mestu in ki je bil tudi
predsednik banke v Smileyu, v kateri
banki je bil njegov zet blaginjak.
Čemu je prišlo do streljanja, ni zna-
no. Morilec se je sam javil oblastim.

ROJAKOM NA ZNANJE.

Francoska parobrodna družba nam
poroča, da odpluje dne 2. aprila me-
sko parnika La Savoie, kakor je bilo
prvotno določeno, v Havre parnik La
Gascogne.

Predrzen ropar. Oropal pošto.

V POŠTNI VAGON GREAT NOR-
THERN ORIENTAL LIMITED
VLAKA JE DOSPEL
KOT POŠTNI IN-
ŠPEKTOR.

Poštne klerke v vagonu je jednostav-
no zvezal in pobral vrednostne
pošiljkatve.

SREČNO UŠEL.

Spokane, Wash., 16. marca. V Bon-
ner's Ferry, Idaho, je prišel včeraj
pod pretvezo, da je poštni inšpektor,
v poštni vagon Great Northern Ori-
ental Limited vlaka, nek ropar, kteri je
klerke prisilil z revolverjem, da so
storili vse, kar jim je ukazal. Jednega
klerka je zaprl v stranišče, drugega je
zvezal, dočim je moral tretji zlezti
pod mizo in mirovati. Nato je preiskal
vso pripravljeno pošiljkatve in si pril-
stil ves denar in druge poštne vred-
nostne pošiljkatve, med tem ko je vlak
mirno vozil dalje proti mestu Spo-
kane. Na poti proti imenovanemu me-
stu, ktera je dolga nad sto milj, je ro-
par na treh postajah sprejel poštne
pošiljkatve, dočim je tudi v imenovane
postaje določene pošiljkatve izročil po-
stajenačelnikom.

Predno je dospel vlak v Spokane,
je lopov ostavljal vagon in s svojim ple-
com ušel.

Roparja so takoj pričeli zasledovati
s pomočjo krvnih psov, kteri so vodili
zasledovalce do mesta in do proge
ulične železnice, kjer se je sled izgubi-
l. V vagonu je ropar prerezal šest
poštних vreč, v kterih so bile priporo-
čene pošiljkatve, dočim se vreče za me-
sto Spokane ni dotaknil. Dosedaj še
ni bilo mogoče dognati, koliko denarja
si je na ta način prilastil, vendar se
pa zatrjuje, da je bil njegov plen ve-
lik. Ko je rezal vreče, se je tudi neko-
liko urezal, tako, da je krvavel.

NAJNOVEJŠE: KROMPIRJEV TRUST.

Farmerji na Long Islandu so se or-
ganizovali in ustanovili krom-
pirjev trust.

Končno smo vendar prišli tako da-
leč, da smo dobili tudi krompirjev
trust. Več sto premožnih farmerjev
iz countyja Suffolk na Long Islandu
je minolo nedeljo priredilo gospodarsko
zborovanje v Riverheadu, L. I.,
kjer so se posvetovali o prideljanju
in prodaji krompirja. Končno so pri-
šli do spoznanja, da zamorejo pri
krompirju več zaslužiti, ako pri pro-
daji tega pridelka nastopajo skupno
in ako ustanove organizacijo, ktera
se bo potrudila za prodajo krom-
pirja na ta način, da ostane dobiček
v žepih farmerjev, ne pa pri pre-
kupcih.

Krompir iz Long Islanda je na naj-
boljšem glasu po vsej Ameriki in raz-
pošilja se na vse kraje, tako da je
umestno, ako dobe farmerji zanj več
denarja, nego so ga dobivali dosedaj.
Dosedaj so krompir iz Long Islanda
običajno pošiljali prekucepcev v Brook-
lyn in New York, kteri so potem
sami določali ceno. Odslej naprej bo
pa organizacija farmerjev sama raz-
pošiljala krompir direktno v druga
mesta, tako da prekucepcev ne bo
mnoogo ostalo in si bodo morali pomo-
gati z drugje kupljenim krompirjem,
kterega bodo seveda prodajali kot
krompir iz Long Islanda. Vsa leto
se na Long Islandu pridelja nad pet
milijonov bušljev krompirja. V kratkem
bodo farmerji priredili še jedno
zborovanje, pri kterem se bo dolo-
čilo, kje bodo imeli svoj urad, koji
bode razpošiljal pridelek.

Strelnice vaje naše vojne mornarice.

San Diego, Cal., 16. marca. Vojno
brodovje Zedinjenih držav, ktero je
sedaj v zalivu Santa Magdalena v
mehikanskej Californiji, je pričelo
danes s strelnimi vajami. Tosedajna
brezlična brojevna poročila so do-
spela danes semkaj. Brodovje se je
usidralo na severnem koncu zaliva.

Južne republike. Strahovlada v Haiti.

V PORT AU PRINCE NAMERA-
VAJO DOMAČINI POBITI
VSE BELO PREBI-
VALSTVO.

Hitre sodbe so sedaj na dnevnem re-
du; včeraj so po prekem sodu
mnoogo domačinov ustrelili.

FRANCIJA BODE POSREDO- VALA.

Port au Prince, Haiti, 17. marca.
Ker je vlada prišla na sled zaroti z
nameaom odstraniti sedanjo vlado,
nastali so tukaj uprav grozni časi.
Danes so dvanajst najuglednejših me-
ščanov prijeli, jih odvzeli k bližnje-
mu pokopališču in jih ustrelili. Danes
so šest častnikov obsodili v smrt in
jih bodo še pred večerom ustrelili.

Položaj je tako kritičen, da so tu-
kajšnji konzuli naprosili svoje vlade,
naj jim pošljejo na razpolago jedno
vojno ladjo. Tukaj se zatrjuje, da
haitajska vlada ne bo prizanesla niti
onim političnim begunom, kteri so
pribezali v tuje konzulate.

Pariz, 17. marca. Iz Port au Prince
se brozjavlja, da je predsednik ime-
novane republike dovolil begunom, ki
so pribezali v tamošnje francosko po-
slaništvo, oditi v inozemstvo, ne da
bi se jim bilo kaj bati. Zajedno je pa
naznanil, da bo del v nadalje vsem
begunom, kteri bi pribezali v konzul-
ate, s silo zopet odvzeti v domače je-
če, ako tega oni prostovoljno ne bodo
hoteli storiti.

Zajedno se tudi poroča, da namera-
va na Haiti Nemčija posredovati, ako
bi vlada dala še več revolucionarjev
postreljati. Nemčija namerava sedaj
poslati na Haiti vojne ladje, o čemur
je že obvestila predsednika, kteri se
pa zato ne zmeni mnogo.

Splošno se trdi, da bodo domačini
prišli klati bele, kakor hitro dospo-
tjckaj tuje vojne ladje.

Port au Prince, Haiti, 17. marca.
Tukaj se je bati, da ne pride v krat-
kem do splošne revolucije, ker vlada
sedaj kar sumarično izdaja smrtno ob-
sede proti dozdavnim zarotnikom.
Tukaj je opažati splošni strah, ker
niče ne ve, kedo bodo sedaj ustreljeni
in v koliko je revolucionarjevo gibanje
že uspelo. Inače izgleda Port au
Prince mirno. Predsednik je izdal danes
proklamacijo, s ktero pozivlja
prebivalstvo, naj bodo mirno in oblj-
buje, da bo vlada skrbela za to, da se
mir ne kali. Predsednik izjavlja, da
bode skrbel za mir in red v republiki
in da revolucionarjem ni nič dobrega
pričakovati.

Zarotnikom so odvzeli mnogo oro-
žja in streljiva in ko so jih prijeli, so
jih takoj ustrelili. Vodja zarotnikov
je izjavil, predno so ga ustrelili, da
je v zaroti tudi mnogo častnikov hait-
ske vojske. Mnogo častnikov so za-
prli in sedaj jih bodo sodilo vojno so-
dišče.

Pariz, 17. marca. Položaj med tu-
kajšnje vlado in Haiti je postal zelo
kritičen. Francosko poslaništvo v
Port au Prince je v nevarnosti in bati
se je, da pride do splošnega klanja
belih v imenovane republiki. Tako se
uradoma poroča tukajšnje vladi od
poslaništva v mestu Port au Prince.
Haitajska vlada trdi, da se je zarota
proti njej skovala v francoskem po-
slaništvu, radi česar se je bati napada
na imenovano poslaništvo, ktero ne
tamošnje vladi izročiti haitjskih be-
gunov.

Francoska križarka D'Estres pride
v kratkem v Gonaives, kamor pridejo
tudi angleške in nemške vojne ladje.

Sto let stari zamorec.

Washington, 16. marca. Slepi za-
morec William Coleman, kteri je 20
let prodaja časopise pred poslopjem
svetinskega zaklada, je včeraj obhajal
svoj 100. rojstni dan. Zamorec se
s ponosom imenuje še vedno "new-
boy" in upa, da bo še dolgo vrsto
let prodajal na imenovanem prostoru
časopise. Coleman ni nikdar jedel
mnoogo mesa, pač pa je še sedaj pri-
jatelj "plejov", ktere mora vsaki
dan imeti.

Kitajska in Japonska. Taitu Maru prosta.

KITAJSKA IZROČI ZAPLENJENI
PARNIK TAITU MARU JA-
PONSKIM OBLASTIM.

Oblasti bodo sedaj pozdravile japo-
nsko zastavo, ktero so smeje
raz drog.

TAJNA POGODBA S KITAJSKO.

Tokio, 16. marca. Kitajsko mini-
sterstvo inostranih del je včeraj na-
znanilo, da bo zaplenjeni japonski
parnik Taitu Maru izročilo zopet ja-
ponskim oblastim, da bo Kitajska
tem povodom pozdravila japonsko za-
stavo in da bo kaznovala one ljudi,
kteri so odgovorni za zaplenitev ja-
panskega parnika. Kitajska bo ku-
pila tudi streljivo in orožje, ktero je
zaplenila na parniku in bo na ta na-
čin preprečila, da pride orožje in stre-
lljivo v roke ustašev, za ktere je bilo
vse to namenjeno, pri kterem zatrju-
je uvažanje kitajska vlada vtraja. Japo-
nska je privolila v kitajski predlog,
vsled kterega naj se vrše nadaljne
razprave med obema državama, da se
tako izdelajo strožje prepovedi glede
uvažanja orožja in streljiva iz Japo-
nske na Kitajsko. Da je prišlo do tega
sklepa, se je v prvi vrsti zahvaliti
tukajšnjemu angleškemu poslaniku,
kteri je porabil ves svoj vpliv, da je
omogočil obravnave, ktere se v krat-
kem prično.

V verodostojnih krogih se zatrjuje,
da obstoji med Anglijo in Kitajsko
tajna pogodba, glasom ktere je Angli-
ja zavezana v vojni pomagati Kitaj-
skaj. To pogodbo sta sklenili Anglija
in Kitajska pred sklepom angleško-
japonske pogodbe in zveze. Anglija
se sedaj trudi za to, da dobi od kitaj-
ske vlade koncesije za gradnjo raznih
železnic.

ROMAN V JEČI.

Jetnik je skušal umoriti glavnega
paznika, da bi se poročil z
njegovo ženo.

Colorado Springs, Colo., 16. marca.
Minoli petek je deputy šerif Scofield
ustrelil roparja Samuela Barkwella,
kteri je nameraval njega umoriti z
namenom, da se potem poroči z nje-
govo ženo. Coroner je tudi mnenja,
da je ustreljen lopov umoril tukaj-
šnjega lekarnarja Otona Fehringerja
v minolem mesecu.

Tudi Fehringjer je bil radi neke
ženske umorjen. Ime te ženske se
javnosti ne pove, toda ona je dobro
znana v tukajšnjem mestu. Coroner
je dobil tudi pisma, iz kterih je raz-
vidno, da je ustreljeni bivši jetnik
intimno občeval z ženo svojega prej-
šnjega paznika. Barkwell je imel v
zaporih zaupno mesto, ker se je do-
bro ponašal, dočim je bila Mrs. Scof-
fieldova v zaporih za matrono, tako
da sta bila mnogo skupaj. Ko je bil
zopet prost, je imenovana žena mno-
go z njim občevala. Scofieldova je
stara 25 let. Sedaj je odgovorila
s svojo materjo v Los Angeles, Cal.,
kjer ima sorodnike.

Kupčija z japonskimi potnimi listi- nam.

Tokio, Japonska, 16. marca. Vlada
je zasledila v Omori na severnem Ja-
ponskem nekega domačina, ki je pro-
dajal ponarejene potne listine za po-
tovanje v Ameriko. V zvezi s tem so
več oseb zaprli, med kterimi sta tudi
dva policijska uradnika, ktera sta
prodala nad 300 takih potnih listin
po 300 jenov komad.

La Mano Nera.

Pittsburg, Pa., 14. sušca. Tukaj
kroži vest, da so sklenili člani itali-
janske organizacije zavratnih moril-
cev tukajšnje katoliško šolo sv. Pe-
tra pognati s dinamitom v zrak.
Vsed tega so otroci večinoma prene-
hali obiskovati imenovano katoliško
šolo in le par otrok prihaja še k pod-
uku, kajti starši se boje, da se nji-
hovim otrokom ne sgođi kaj šalega.
Od kje prihaja ta vest, oblastim do-
sedaj ni bilo mogoče dognati.

Vesti iz Rusije. Vojna mornarica.

STOLYPIN PRIPOROČA, DA SE
RUSKA VOJNA MORNARICA
POPOLNOMA PRENOVI.

Svoja priporočila je naznanil dumi z
lepim govorom.

LJUDSKA VOLJA.

Petrograd, 17. marca. Ministerski
predsednik Stolypin in mornarični mi-
nister admiral Dikov sta včeraj zve-
čer obiskala odsek dume za deželno
obrambo, kterega sta pozvala, naj za
to skrbi, da bo duma dovolila po-
trebne svote za vojno mornarico, k-
tero je treba povsem reformirati in po-
večati. Pri seji minolega petka se je
sklenilo, da se zahtevane svote za le-
tos še ne dovolijo, ker je treba pred
vsem reformirati admiraliteto.

Stolypin je izjavil, da se mora z
gradnjo novih vojnih ladij pričeti leta
1908, ali naj se pa ta načrt popolno-
ma opusti. On izjavlja, da je kabi-
net prepričan o potrebi preustrojitve
vojne mornarice, da pa brez odobritve
dume, kot zastopnice vsega prebi-
valstva, ničesar ne ukrene na tem po-
lju. Nadalje je ministerski predsednik
tudi izjavil, da tudi ako bi duma pre-
dlog odklonila, to še ne pomenja, da
nastane potem med njo in vlado kon-
flikt. Končno je tudi priznal, da je
kritika mornaričnega ministerstva po
dumi opravičena, da pa kljub temu
upa, da bo duma končno dovolila
za gradnjo mornarice potrebne svote.
Govor ministerskega predsednika je
bil izvrsten in je na člane odseka na-
pravil velik vpliv, vendar je pa komi-
sija vročila sejo na kasnejšo dobo,
ne da bi kaj ukrenila v tem pogledu.

POŽAR V GLEDIŠČU.

V Holyoke, Mass., je nastal v gled-
išču požar, ko je bilo pol-
no ljudi.

Holyoke, Mass., 16. marca. Med
predstavo v tukajšnjem opernem gled-
išču, ktera se je vršila včeraj popo-
dne, je nekdo pričel kričati, da je
gledišče v plamenu. V poslopju je
bilo nad 1600 ljudi, večinoma otroci
in ženske, ktere vse so prišle srečno
na prosto. Vse žensk se je onesve-
stilo, ko so prišle na prosto.

Goveti je pričelo v sobi za kadilce,
kjer je nekdo vrgel med papir gorčo
smodka. Škoda je neznamna in ne
preseza svote tisoč dolarjev.

Vsed gromenja znorela.

Louise Dixon, ki služi pri Mrs. Su-
chardovej na zapadneji 115. ulici v
New Yorku, je med nevihtu in grom-
enjem minolo nedeljo zblaznila, kajti
gromenja se je nepopisno prestra-
šila. Pri tem je skušala v histriji
skočiti skozi okno na ulico, kar so
je enkrat preprečili, toda končno se
je jej je to vendar posrešilo. Nesrečni-
co so takoj odpeljali v bolnico.

Pred letom dni je bila Dixonova
s svojim možem v Fishkillu, N. Y.,
ko je pričela divjati nevihta. Oba
sta šla pod neko drevo, v ktero je
udarila strela in je njenega moža na
mestu ubila, dočim je tudi njo tako
poškodovala, da je bila potem pet
mesecev v bolnici. Od tedaj nadalje
se je vedno nepopisno bala, kadar je
gromelo.

Strela udarila v cerkev.

Greenwich, Conn., 16. marca. Vče-
raj popoldne je tukaj divjal prvi
poletni vihar, pri kterem je v prvi
v letošnjem letu gromelo. Med ne-
vihto je udarila strela v tukajšnje
katoliško cerkev sv. Marije in je na-
pravila na strehi nekoliko škode.
Duhoven Morressey, kteri je stal na
verandi svojega župnišča, je valed
strahu padel na tla in se onesvestil.
Kljub temu je pa kasneje zamogel
opravičiti svoje službo v cerkvi. —
Strela je udarila tudi v par dreves,
ktera je razkrala.

Tudi v New Yorku in New Jersey
je v nedeljo popoldne divjala prva
poletna nevihta, ob kterej prišli so
je pošteno hlaškalo in gromelo.

Iz Avstro-Ogrske. "Svoboda" v Hrvatski.

V ZAGREBU SO NEMIRI NA
DNEVNEM REDU; ZAPLE-
NJENO ČASOPISJE IN
PREPOVEDANA

ZBOROVA- NJA.

Poljska osveta Nemcem; poljski ari-
stokratje bojkotujejo nem-
škega poslanika.

DVOR VZNEMIRJEN.

Zagreb, 17. marca. Radi dogodkov
povodom otvoritve hrvatskega dežel-
nega sabora in neprestanih demon-
stracij proti Madjarom in vladi, ka-
kor tudi proti banu Rauchu, vlada tu-
kaj še neprestano velikanska razbur-
jenost. Oblasti se boje, da ne pride zo-
pet do prolivanja krvi, in radi tega je
vojaštvo pripravljeno na vse eventu-
alnosti. Vlada je sedaj sklenila, da
omeji še ono malo tiskovne svobode,
kar jo v Hrvatskej, oziroma v Av-
striji sploh, poznajo. Tudi namerava
vlada zabraniti zborovanja in prire-
vanje ljudskih shodov.

Dunaj, 17. marca. Tukajšnji poljski
aristokratje so izdelali izvrsten načrt,
po kterem bodo kaznovali ugled Nem-
čije radi barbarskega razlastitvenega
predloga in zakona, kterega so uvedli
v deželah nemške Poljske. Poljaki,
kteri so člani najvišjih krugov Av-
strije, so zamreč sklenili, da bodo vse
slavnosti demonstrativno ostavili, pri
kterih se pojavi tukajšnji nemški po-
slanik. Na dvoru skušajo Poljake pre-
govoriti, da bi tega ne storili, vendar
pa vztrajajo Poljaki pri svojem skle-
pu, vsled kterega nemški poslanik ne
bode mogel nikamor v boljšo družbo,
kar pomenja za vso Nemčijo velik
škandal.

Dunaj, 16. marca. Nek blazni mo-
ški je skušal v minolej noči iz parka
priti v cesarski grad Schoenbrunn,
kjer so ga pa prijeli orožniki, kteri so
ga odvedli v mestno norišnico.

Cesar Fran Josip je že par dni pre-
hlajen in ima nahod. Dosedaj se pri
njem še ni pojavila mrzlica. Noč je do-
bro prespal.

Najdražja knjiga.

Med modernimi knjigami je gotovo
najdražja Huberta Bancrofta
"Knjiga bogastva". Tiskalo se je
le 400 izvodov, od kterih velja 150
komadov po 12,000 kron, ostalih 250
pa po 2400 kron. To znamenito delo
je le v rokah suverenov in milijonar-
jev. Delo obsega 10 zvezkov, ki so
vezani v zlatobarvno svilo, ki je pri
prvih 150 izvodih okrašena z akvareli
najznamenitejših američanskih umet-
nikov. Knjiga ima 3000 izredno le-
pih ilustracij, med njimi prekrasne
faksimile znamenitih slik in radir-
nir. Knjigo so delali šest let ter
je veljala 2,400,000 kron.

Vse ženske so lažnjivke.

Utica, N. Y., 16. marca. Policijski
sodnik James J. O'Connor je prepri-
čan, da so vse ženske, ktere se pri
sodiščih zaslišajo kot priče, lažnjivke,
oziroma da postajajo lažnjivke, ka-
kor hitro se zaslišajo, tudi ako se
preje niso nikdar lagale. Imenovani
sodnik je prišel do tega prepričanja
tekem mnozih let njegovega poslo-
vanja kot sodnik. Mnogo žensk pride
k sodišču in prisežejo, da bodo go-
vorile resnico, takoj nato pa prično
gripovedovati take stvari, o kterih
vsaki človek ve, da niso resnične.
Sodnik je mnenja, da se bodo končno
ženske naučile tudi resnico govoriti
in je prepričan, da potem sodišča
boljša, dočim bodo svet srečnejši.

Kje je japonsko brodovje?

Washington, 16. marca. Tukajšnji
japonski poslanik Kogoro Takahira
naznanja, da mu ni znano, kam je
odplulo japonsko brodovje, ktero je,
kakor se je te dni poročalo, ostavilo
otok Formozo, kajti on o tem ni do-
bil nikakega poročila. On trdi, da
brodovje nima ničesar opraviti s ste-
ro Taitu Maru, in da je brodovje
najbrže odplulo na vaje. Vsekako
sedanje gibanje japonske vojne mor-
narice ni političnega pomena.

Razne novosti iz inozemstva.

ARABSKI BOD MZABOV V MA-
ROKU SE JE UDAL FRAN-
COSKEMU VOJAŠTVU.

V Melbourne, Avstralija, se vrše ve-
like priprave za sprejem ame-
riške mornarice.

TAITSU MARU PROSTA.

Pariz, 17. marca. Iz Maroka se po-
roča, da se je uporni arabski rod Mza-
bov udal poveljniku tamošnjega fran-
coskega vojaštva, generalu D'Amade.
Glavarji imenovanega rodu so gene-
rala obiskali v Settatu, kjer so se mu
udali. Isti general tudi poroča, da je
francosko vojaštvo nedavno pognalo
v beg 2000 Arabcev, kteri so napadli
francosko kolono. Tem povodom so
imeli Arabci velike izgube. Francoski
pešci so sovražni tabor napadli z ba-
joneti in požgali več šotorov. Zgube
Francozoov so bile neznamne.

Melbourne, Avstralija, 17. marca.
Tukaj so se že pričele priprave za
sprejem ameriškega vojnega brodovja,
ktero pride semkaj v poletju. Bro-
dovje bodo uprav kraljevo sprejeli. Iz
vseh krajev Avstralije prihajajo po-
ročila, iz kter

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zabukovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburg, Pa.
Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Maks Kržižnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Viraat, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POBOTNI ODBOR:

Mihael Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan Keržičnik, II. nadzornik, Box 138, Burdine, Pa.
James N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Solist, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.
Denarne pošiljave naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake pošiljave tudi na glavnega tajnika Jednote.
Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: MICHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich. Pridejani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča. Napad iz zasede. Kot prva sedila na obtožni klopi že večkrat kaznovana fanta Janez Weithauser, konjaški delavec, in Jakob Jeraj, delavec, oba iz Smednika. Ze v zadnjem porotnem zasedanju sta sedela pred sodniki. Ker je bilo pa treba, da se cela zadeva še bolj pojasni, se je na predlog državnega pravdnika v svrhu zaslišanja novih prič razprava prelčila. Obtožena sta oba osumljenca hudodelstva uboja. Bilo je v nedeljo dne 1. septembra 1907. Več fantov iz Smednika in Zbilj je pilo v Bohinjevi gostilni na Brodu. Med fanti teh vasi že dalj časa vlada neko napeto razmerje, vendar tu ni prišlo do kakšnega pretepa. A doglano se je, da je že tu Weithauser svojim tovaršim pripravil, naj Zbiljane napadejo, Jakoba Jeraja je pa celo večkrat vprašal, če bota šla? Da je bil Jeraja ta navset po volji, sledi že iz tega, da je takoj posodil svoj nož Weithauserju. Napotila sta se proti Zbiljam, in nekako v sredini pota, tam kjer se na obeh straneh ceste nahaja hosta, sta si izbrala kot primeren kraj za napad na domu idoče Zbiljane. Jeraj trdi, da je Weithauser pobral dva okleščka in od teh mu enega vrgel. On nadalje trdi, da ko sta slišala od daleč moške glasove in korake, da se je Weithauser oglašil: "Zbiljani so, dajva jih napoditi." In res so prikorakali fantje Jurij Kalan, Luka Šetina in Fran Jenko; vsi štirje so se za rame držali. Jenko je na ustne harmonike sviral. Oženjeni Janez Rozman je pa šel poleg njih ob levi strani ceste. Ko pridejo do zasede, skočita napadalec s tako hitrostjo na Zbiljane, da je bila vsaka protiobramba nemogoča. Kalan je dobil udarec po levi roki, Šetina je bil udarjen na glavo, da je takoj padel. Ko se je pobral, je bil udarjen še na leve lehti. Tudi Jenko je dobil tak udarec po glavi, da se je opotekal. Vsi trije so stekli, ni pa tega mogel storiti Rozman, ki je bil na tla pobit in je šele kasneje prilezel v Zbilje. Srečal je domače faute, tožil o bolečinah na glavi ter pripomnil, da ni bil še nikdar tako hudo tepen. Doma je prosil svojo ženo Marijano, da mu je pogledala glavo, in našla je veliko bulo. Da mu bode to smrt povzročilo, na to še Rozman mislil ni. V pondeljek je ležal doma, v terek je šel na delo, a vedno tožil, da ga glava boli, v sredo je zahteval zdravnika, v četrtek je pa umrl, in sicer po izreku izvedencev vsled akutnega gnejnega vnetja možganske sone. Vrh tega se je našlo več krvnih podplutb na čelu, nosu in na lehteh. Čeravno priznavata obdolženca, da sta se nedeležila napada, vendar tlopovratno tajita in nobeden od njiju neče nase vzeti, da bi bil Rozmana udaril, marveč vsak trdi, da je udaril po obeh fantih, ki so šli po desni strani ceste, ne pa po Rozmanu, ki je hodil po levi strani ceste. (Obravnava se popolnoma nadaljuje.)
Dražat sta se šla v Palčjem pri Po-

PRIMORSKE NOVICE.

Voz je padel na 30letnega Jožefa Preleca iz Naklega, ko je peljal iz Muja v Trst. Prelen je zlomljenih več reber in tudi znotraj je težko poškodovan.
Zestupil se je v Trstu 50letni Fr. Ceresina, ki je spil steklenico solitarjeve kisline. Umrl je eno uro nato.
Vlom. Pri zakonskih Petrič v Trstu so v mlomli v stanovanje neznanj tatovi in odnesli za 3000 kron razne srebrnine in zlatnine.
Lizol je pil v Trstu 30letni delavec Anton Kristof, hotel se usmrtiti. Našli so ga že nezavestnega, a so ga še rešili. Kristof je izvršil ta čin v pijanosti.
Ubil se je v Stomažu na Goriškem 51letni Jožef Trampuš. Padel je z drevesa.
Uboj. V Ščebreljah na Goriškem so ubili fantje 22letnega Jakoba Černogorjarja.
Smrtno se je obstrlil v Gorici 22letni vojak 47. polka Josip Walgrober, ker kot vrtnar po pokličen ni mogel več prenašati življenja v zaprtih prostorih vojašnice.
Konec pijanca. V Sedvoru na Goriškem se je Stefan Maddu tako napil, da je obležal na cesti in umrl. Petletni sin, ki je bil z očetom, je pri mrtvem zaspal.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Pravi svinjar je 35letni oženjeni vizitar Martin Skrinjar, ki je učinil hudodelstvo proti pravosti na svinjih. Obsojen je bil pred mariborskim sodiščem na štiri mesece ječe.
Ustrelila se je v Ptuj žena železniškega uradnika Pavla Windischer.

KOROŠKE NOVICE.

Pri občinskih volitvah v Gozdanjsih dne 29. febr. so Slovenci popolnoma zmagali v tretjem razredu. V drugem razredu je bilo treba srečkati, za kar smo žal dobili samo enega odbornika

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI ODBOR:

John Bedene, predsednik, P. O. Box 154, Frontenac, Kansas.
Karol Starina, podpredsednik, Mulberry, Kansas.
Leo Hromek, tajnik, P. O. Box 263, Frontenac, Kansas.
Blaz Murij, blagajnik, P. O. Box 294, Frontenac, Kansas.

UPRAVNI ODBOR:

Frank Markovič, Frontenac, Kansas.
Leo Krušič, Box 193, Frontenac, Kansas.
Frank Premk, Cherokee, Kansas.
Frank Buchman, Radley, Kansas.
Anton Lesjak, Chicopee, Kansas.

in dva namestnika. V prvem razredu smo propadli.

HRVATSKE NOVICE.

Hrvatska po saborskih volitvah. Zagreb, 2. marca. Grof Miroslav Kulmer, ki ga proglašajo madjarski časopisi za izbranega, da prevzame v bližnji bodočnosti odločilno vlogo na Hrvatskem, je izjavil nekemu dopisniku, da s sedanjo vlado sploh ne more nihče iti na Hrvatskem, zato mora ogrska vlada, ki ji je sploh na tem, da se ohrani na Hrvatskem mirne in prijateljske razmere, sama vedeti, kaj ji je storiti. — Dr. Nikolič je izjavil, da je nujno potrebno, da ban Rauch čimprej izgine s svojega mesta, ker se bodo sicer strasti še bolj razvlele ter se konflikt še bolj poostri. Zaradi samotnih demonstracij na zagrebškem kolodvoru proti banu Rauehu je izdala vlada naredbo na rektorat, da se pri najmanjših zopetnih izgrezih takoj zaključni vseniščisce za celo leto.

BALKANSKE NOVICE.

K slovenski instalaciji novega srbskega metropolita Letice v Sarajevu niso prišli Srbi, ker ni Letice domaćin. Tudi slavnostni obred se ni vršil, ker so Srbi izjavili, da ne marajo sedeti pri skupni mizi z avstrijskimi častniki in uradniki.
Novo delo kneza Nikite. Knez Nikolaj črnogorski je uglasbil svoj epos "Despa". Overturo je napisal kapelnik Wimmer. Delo se bo igralo najprej v praškem narodnem gledališču.
Obredna nastava. Carigrad, 2. marca. Izjemno sodišče je v Monastiru obsodilo 12 bolgarskih četačkov, med njimi enega duhovna in učitelja, na do smrtno, štiri pa na 3—10letno ječo.

RAZNOTEBOSTI.

Žargonova gledališča. Dočim je v Varšavi nekoliko gledališč, v katerih se predstavljajo igre v židovskem žargonu, na Litvi in na Ruskem ruska vlada takih gledališč ne dovoljuje. Pred kratkim so Židje dobili dovoljenje za eno židovsko igro v žargonu v Vilni; čisti dobiček od predstave je bil v dobrodelni namen. A v zadnjem trenutku so ruski višji uradi dovoljenje umaknili in vsled tega je prišla policija ter zaplenila vstopnice hkrati z denarjem.

Poljsko društvo v podporo izseljencev. Pod tem naslovom so Poljaki ustanovili društvo z omejenim poročtvom, ki bo posredovalo izseljevanje po ladji in železnici, bode iskalo delo za izseljenca, bode jim oskrbovalo pravni svet in pravno obrambo, dalje bode društvo izseljencem oskrbovalo pošiljanje denarja in njegovo nalaganje, bode prodajalo posestva izseljencev ter kupovalo za nje nova zemljišča v tujini in sicer tako, da bodo poljske naselbine vkup in se ne zgubile v tujih narodnostih. V pristanišnih bode društvo vzdrževalo agenture in dobre in poštene spremljevalce. Društvo bode izdajalo tudi svoj list.

Židje v gališkem veleposestvu. Židje, ki so pri državnih volitvah v Galiciji pridobili tri mandate, trdijo, da imajo pravico tudi v deželnem zboru imeti svoje zastopnike in sicer v vseh kurijah in ne le kakor doslej samo v nekaterih mestih in v trgovinskih zbornicah. Dokazujejo, da zlasti veleposestvo jim je dolžno dati četrtinko zastopnikov, ker izmed 2187 veleposestnikov je 475 Židov, torej do malega četrtinka! In od najemnikov na veleposestvih sta dve tretjini Židov. Židje torej imajo kot imejtelji in najemniki tretjino vseh galiških veleposestev v svojih rokah. Zavoljo tega hočejo tudi imeti tretjino mandatov za veleposestvo v deželnem zboru. Kakor se vidi, so poljski plemeniški v Galiciji v slabših razmerah, nego poljski posestniki pod pruskim jarmom. Leta 1861 so imeli Židje samo 38 veleposestev v svojih rokah, leta 1870 68 in leta 1889 že 314; sedaj jih pa že imajo 475. Le ta prostovoljna razlaster napreduje hitreje nego nasilna razlaster na Pruskem.

Šliče ob Ruhi. Ob Ruhi je industrija v Nemčiji najbolj razvita. Vozni se z vlakom lahko več ur, a vidiš le tvornice in pa velike hiše, po kda-

rih stanuje delavstvo. Svet je ravan. Na potnika iz naših gorskih pokrajin napravi to bogato ozemlje trezen vtis. Dolgočasno, grozno dolgočasno. Pogreša ti pogled ono lepo raznoličnost, na katero ti je navajen doma. Lepa ta bogata pokrajina ni. Premog, ki leži v tej zemlji, je dal tu bogastvo. Rovi vodijo pod zemljo od 100 do 500 metrov. Nižje zdaj še ne kopljejo, ker bi jih preveč stalo. Ne kopljejo pa tu le premoga, marveč izdelujejo tudi železo, dasi ne kopljejo železne rude, kakor bi jih stal premog, če bi ga dovažali v kraje, kjer kopljejo rudo. To je jako praktično in dokazuje, da so avstrijskim industrijem veliko naprej. Po mnogih naših plavžih dovažajo oboje: rudo in premog. Zato pa nemški industrijci lahko konkurirajo z našimi in delajo večje dobičke, ker pridobe veliko že pri tem, kar prihranijo za dovažanje premoga. — Tu ob Ruhi ne delajo le nemški delavci. Sedva je nemščina glavni občevalni jezik. Podjetnik je Nemeec, tudi trgovci, gostilničarji, obrtniki, uradniki so večinoma Nemei. Delavstvo pa prihaja sem s celega sveta. Osobito veliko je Poljakov, Italijanov, Slovencev in pa Hrvatov. — Nemei ne marajo Hrvatov. Ni moj namen, da preiskujem, v koliko je upravičena mržnja nasproti Hrvatom. Trava, da kale Hrvati kaj radi mir. Napijejo se in potem se pretepaajo. Nadalje trde, da ni osebna last varna pred njimi.

Pozor Rojaki!
Novoiznajdeno garantirano matilo za plešaste in golobradce, od katerega v 6 tednih lepi lasje, brki in brada popolnoma zrastejo, cena \$2.50! Potne noge, kurje oči, bradavice in ozeblino Vam v 3 dneh popolnoma ozdravi za 75c; da je to resnica: se jamči \$500. Pri naročbi blagovolite denarje po Post Money Order pošiljati.

Jakob Wahčič,
P. O. Box 69
CLEVELAND, OHIO.

Pozor rojaki!
Naravno in fino Concord vino prodajam galon po 50 centov. Za obilo naročil se pripravam, ter vsakteremu zagotavljam dobro postrebo.

Frank Šali
Box 363
Nottingham, O.

PROŠNJA.
Obracam se do svojih dobrosrčnih rojakov s ponižno prošnjo. Že šest mesecev je minilo, odkar me je zadel mrtvod, da ne morem več zaslužiti vsakdanjega kruha. Od vseh sem zapučen, nimam ne centa za zdravila. Rad bi se podal v stari kraj, pa ne morem. Zato se obračam do vseh dobrosrčnih rojakov, da mi po svoji moči podelo kak denarni pripomoček, za kar jim bodem srčno hvaležen in jim že zdaj ključem stoterni: Bog povrni!

John Levec,
P. O. Box 275, Manor, Pa.

NAZANILLO.
Rojakom Slovincem v Shoptownu pri Canonsburgu, Pa., katerim je predalec hoditi na pošto, naznanjam, da dobijo lahko pri meni vsa poštna pisma, kakor tudi znamke. Kdor hoče, lahko dobi časopis in pisma pri meni v mesnici, kjer bode vsakteremu polovico bližje, kakor pa hoditi na poštni urad. Kdor je s tem zadovoljen, naj se oglasi pri meni.

S pozdravom
George O. Schultz,
9 Iron St., Canonsburg, Pa.
(16-18-3)

VABILO NA NAROČBO MOHORJEVIH KNJIG

Do 20. marca sprejemamo naročbo knjig družbe sv. Mohorja za l. 1909. Udnina s poštnino vred znaša \$1.00. Naročniki prejmejo knjige svoječasnno po pošti registrirano. Družba izda za l. 1909 sledeče knjige:
1. Zgodbe sv. pisma, 15. zv.
2. Presv. Sree Jezusovo, molitvenik.
3. Simon Gregorčič.
4. Umni čebelar.
5. Slovenske večernice, 61. sv.
6. Koledar za leto 1909.
Mi naročimo običajno več knjig, toda imena poznejših naročnikov ne bodo v družbenem koledarju tiskana. Najhitreje dobe knjige oni, kateri jih pri nas naroče.
UPRAVNIŠTVO 'GLAS NARODA',
109 Greenwich St., New York, N. Y.
PODPUŠNICA:
6104 St. Clair Avenue, N. E., Cleveland, Ohio.

NA PRODAJ
je krasna izdaja VALVAZORJA v štirih debelih zvezkih, ki obsegajo skupno 3000 strani s mnogimi krasnimi slikami. Knjige so vezane v trdo usnje. Valvazor je pisan v nemškem jeziku in je objeđenem najboljši vir za kranjako zgodovino. Stane samo \$18.00 s poštnino vred. Pišite na upravništvu
"Glas Naroda",
109 Greenwich St., New York, N. Y.

Pozor Rojaki!
P. O. Box 69
CLEVELAND, OHIO.

Pozor rojaki!
Naravno in fino Concord vino prodajam galon po 50 centov. Za obilo naročil se pripravam, ter vsakteremu zagotavljam dobro postrebo.

Frank Šali
Box 363
Nottingham, O.

Kje je MARTIN ZAMAN? Doma je iz St. Ruperta na Dolenskem, če-gar sliko tu vidite. Omenjeni je zelo delobojšč, objeđenem ima pa zelo dolge prste in je nevaren tu-jem blagu; vse mu je dobro, bodisi denar ali blago. Dne 18. febr. je od tu izginil in z njim \$150 v vrednosti, kakor tudi hrane in stanu ni plačal. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov in ga mi naznani, dobi \$10 nagrade. — Jacob Urbas, 759 Coloman Ave., Johnstown, Pa. (10x 5-3 v 2 d)

PROŠNJA.
Obracam se do svojih dobrosrčnih rojakov s ponižno prošnjo. Že šest mesecev je minilo, odkar me je zadel mrtvod, da ne morem več zaslužiti vsakdanjega kruha. Od vseh sem zapučen, nimam ne centa za zdravila. Rad bi se podal v stari kraj, pa ne morem. Zato se obračam do vseh dobrosrčnih rojakov, da mi po svoji moči podelo kak denarni pripomoček, za kar jim bodem srčno hvaležen in jim že zdaj ključem stoterni: Bog povrni!

John Levec,
P. O. Box 275, Manor, Pa.

NAZANILLO.
Rojakom Slovincem v Shoptownu pri Canonsburgu, Pa., katerim je predalec hoditi na pošto, naznanjam, da dobijo lahko pri meni vsa poštna pisma, kakor tudi znamke. Kdor hoče, lahko dobi časopis in pisma pri meni v mesnici, kjer bode vsakteremu polovico bližje, kakor pa hoditi na poštni urad. Kdor je s tem zadovoljen, naj se oglasi pri meni.

S pozdravom
George O. Schultz,
9 Iron St., Canonsburg, Pa.
(16-18-3)

Rojaki Slovenci!

NAROČAJTE IN ČITAJTE NOVO OBŠIRNO KNJIGO.

Novih 50.000 iztisov.  se zastouj razdeli med Slovence.

"ZDRAVJE"

Katero je izdal prvi, najstarejši in najzanesljivejši zdravniški zavod.

The

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Ta knjiga je najzanesljivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico, in mladeniča! Iz nje bode-te razvideli, da je zdravnik COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE edini, kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa radi tega zamore najuspešneje in v najkrajšem času ozdraviti vsako bolezen, bodisi akutna ali zastarela (kronična). Dokaz temu so mnogobrojna zahvalna pisma in slike katera lahko čitate v časopisih.

Knjiga je napisana v slovenskem jeziku na jako razumljiv način ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami. Dobi jo vsaki Zastoj, ako pismu priloži nekoliko znamk za poštnino.

Ko prečitate to knjigo, Vam bode lahko uginiti, kam se Vam je v slučaju u boleznii ako hočete v kratkem zadobiti preljubo zdravje, sedaj ko razni novo ustanovljeni zdravniški zavodi in kompanije rojake na vse mogoče načine vobijo in se hvalijo samo, da izvajajo iz njih težko prisluzeni denar.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ter Vam je treba zdravniške pomoči, pišite po to knjigo ali takoj natanko opišite svojo bolezen ter vsa pisma naslavlajte na ta naslov:

THE COLLINS Y. N. MEDICAL INSTITUTE
140 West 34. Str. NEW YORK, N. Y.

Zdravju najprimernejša pijača je

LEISY PIVO

ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmela. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.

Leisy pivo je najbolj prijubljeno ter se dobi v vseh boljših gostilnah. Vse podrobnosti zveste pri Geo. Travnikarju 6102 St. Clair Ave. N. E. kateri Vam dragevolje vse pojasni.

THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

Za vsebino tujih oglasov ni odgo vorno ne upravništvo ne uredništvo.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA
(preje bratje Cosulich.)
Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.



Novi parnik na dva vijaka "Martha Washington".

REGULARNA VOŽNJA MED NEW YORKOM, TRSTOM IN REKO.
Cene vožnih listkov iz NEW YORKA za III. razred so do:

TRSTA	\$28.—
LJUBLJANE	\$28.60
REKE	\$28.—
ZAGREBA	\$29.20
KARLOVCA	\$29.25
TRSTA ali REKE	\$55.—

II. RAZRED do

Parobrod "LAURA" odpuže 31. Marca 1908.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.

Rodbina Polaneških.

Roman, poljski spisal H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

TRETJA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

Tega pridavka je bilo sedaj več, nego se ga je moglo nastaniti v nje-mem sreću. Minila je preizkušnja, mi-nili so trenutki žalosti, da, tudi dvo-ma. Da, vse to je kožano — in napo-sled ta Stanko, ne da jo ljubi kot zenico svojega očesa, nego je storil celo več, nego je bil obljubil kdaj.

„Ta pa se je s širokimi koraki iz-prehajal po sobi in dejal se ganjen, toda zadovoljen sam s seboj ter z iz-razom nekoga ponosa na zagorelem licu:

„Torej kaj, Marica? Šele sedaj se začne delo, kaj? Saj jaz o gospodar-stvu nimam niti pojma, toda to bodi tvoja stvar. Mislim si pa, da ne bom najslabši upravitelj! Oba hočeva de-lati, zakaj to ni malenkost, ta Krem-en!”

Ona pa mu odgovori, sklenivši roke:

„Moj zlati Stanko! Vem, da si to storil meni na ljubo. Samo, če ti ne bo škodovalo pri trgovini.”

„Pri trgovini? Ali si morda misliš, da sem se dal opehariti? Kje pa? Kupil sem poceni, kako poceni! Celó Bigiel, ki se boji vsega, priznava, da je to dobra kupčija. Drugo še nadalje ostane v družbi. Samo ti, Marica, se ne boj, da bi otepala bečo v Kremenu, niti svojih prejšnjih skrbi. Imela bova s tim gospodarstvom — in povem ti odkritosrčno, ko bi se tudi sedaj ves Kremen pogreznil v zemljo, bi še imeli ob čem živeti s Stankom vred!”

„Prepričana sem,” reče Marica, aroča nanj skoro tako, kakor bi zrla Napoleona ali kakega drugega zna-govalca, „da premoreš vse, kar ho-češ, toda vem, da si le meni na ljubo kupil Kremen.”

„To si mislim!” odgovori Polaneški. „A to zato, ker ondi počiva tvo-ja mati, zato, ker si ljubila Kremec. Ti si me naučila ceniti zemljo. Spom-nil sem se tega, kar si dejala v Be-netkah, ko je Maszek hotel prodati Kremen Bukackemu. Niti sama ne veš, kakšen upliv imaš name. Časih nekaj rečeš, in jaz se za to na videz ne zmenim, vedno pa ostane v meni in se pozneje oglasi izmenada. Tako je bilo tudi v tej stvari. Sedaj se celo meni samo zdi čudno, da bi človek mogel bivati na tem planetu, pa ne bi imel imeti nekaj, niti za tri štri-jaške lakte zemlje, o kateri bi mogel reči: 'To je moje!' Ta trgovina je bila že davno dognana stvar. Morda si opazila, da sem imel dolge tri me-sece posla čez glavo. Nisem ti hotel praviti ničesar, dokler ni bilo vse do-gnano; hotel sem te rajši iznenaditi. To se mi je posrečilo. Tu imaš nagra-do za to, da si zdrava in da si tako vredna ljubezni!”

Prijemši njene roke, si jih je jel iznova pritiskati na ustnice in na čelo; tudi ona je hotela poljubiti nje-govo čelo, toda on ji ni dopustil. In jela sta se ločiti po sobi kakor otroci, govoreči si pri tem dobre in jasne be-sede kakor solnčni žarek. Marica je vsa zakoprnela po preselitvi na Krem-en in ni mogla misliti na nič dru-gega. Naposled ji je pogrozil, da bo ljubosumen na Kremen in da ga celo proda.

„Saj ga ne prodaš!” mu je odgo-vorila, vrtéč glavo.

„Zakaj pa ne?”

Stopila je na prate, da je segla do njegovega ušesa, in mu šepnila:

„Ker me imaš rad....”

In on je jel prikimavati, čes, da je to res. Dogovorila sta se na nemajh-no veselje Maričino, da si koncem tedna vsa družina preseli v Kremen, kar je bilo sicer lahko mogoče, zakaj Polaneški je bil uredil ondi stanova-nje tako da je lahko sprejelo vase svojo dedično. Zagotovil jo je takisto, da ni izpremenil skoro ničesar, nego se potrudil samo za to, da ne stoji sobe preveč prazne.

Zdajci pa se spusti v smeh.

„Toda radoveden sem,” je dejal, „kaj poročé k temu očé?”

Dalo se je soditi, da se bo očé ču-dil, kar je bil vrelce novemu veselju za Marice. Očé tudi ni dal dolgo ča-kati nase, zakaj čez kake pol ure je prišel k obedu. Komaj se je prižal, ga je že objela Marica okrog vratu in mu povedala vsa zasopla srečno no-vico, in njega je to napolnilo s ču-de-snjem, da, celo genilo ga je. Morda je začutil hčerino srečo, morda se je oglašala v njem izmenada ljubezen do tega koticika, v katerem je prebil to-liko let; gotovo je, da so se mu očé orosile. Najprej je izpregovoril o svo-jem zmoju, ki se ga je bila napila ta zemlja, potem je začel nekaj govoriti o „stareni” in o „zavetju na pristi-vi”, a naposled je stiznil Polaneška-mu glavo s rokami in dejal:

„Bog daj, da bi ob večji blaginji gospodaril vsaj tako, kakor sem jaz;

prepričan bodi, da ti nikdar ne otege-nem pomoči, niti svéta!”

Zvečer so bili pri Bigielovih, in Marica, še vsa opojena od sreče, je govorila gospe Bigielovi:

„No, reci vsaj! Ali je mogoče, da bi takega moža ne imela rada? Reci sama!”

XXVII.

Drugi dan po prihodu Polaneških v Kremen je bila nedelja. Sam Pola-neški je vstal pozno, zakaj večerajšnji dan so bili dospeli skoro opolnoči. V Kremenu so jih pričakovali služab-niki s kruhom in soljo; potem je Ma-rica smeohoma, pa zopet jokaje pre-gledala vse kote po hiši in nato vsa razvnetja ni mogla zaspati do svita. Iz vseh teh vzrokov je Polaneški ni pustil iz postelje; ker pa je hotela iti v Vontore k pozni maši nekoliko prej, da bi pomolila na materinem grobu pri cerkvi, je obljubil, da uka-že zapreči in jo obvestiti, ko bo čas. V tem je po zajtrku šel nekoliko gledat po svojem novem imetju. Bilo je to v drugi polovici meseca maja, in dan je bil nenavadno lep. Ponoči je bilo pršelo, in sedaj se je solnce od-bijalo v malih mlakazah na dvorišču in poleg gospodarskih stavb ter lo-milo svoje žarke, višeeče na grmičju, in obsevalo mokre strehe skednjev, kolaren in hlevov. V tej svetlobi in jasnosti se mu je majnikova drevesna zelenjava na Kremenu kazala jako mišna. Ker je bila nedelja, se v go-spodarskih stavbah ni gibalo skoro nič, samo v hlevu se je sukalo nek-oliko hlapcev, ki bi imeli iti v cerkev. Polaneškega je čudovito genila ta ti-šina in mir. Pred nedavnim časom, ko je hotel kupiti Kremen, je bil ne-kolikokrat tukaj ter je vedel, da ne to zapuščena naselbina. Maszek je bil sicer prišel staviti kašo in jo je že pokrtil z rdečo streho, toda stavbe ni dovršil. Sam tu nikdar ni stanoval in vrhutega ni mogel vtekniti v to denarja — torej je bila tudi zapuščeno-st vidna na vsakem koraku. Ven-dar se Polaneškemu ni bila kazala tako očitno kakor sedaj, ko si je mo-gel reči: „To je moje.” Stavbe so bile nekamo krive, stene razpokane, ploti so se hoteli polomiti in podreti; poleg zida se je valjalo različno go-spodarsko orodje. Povsod se je zdelo, kakor bi zemlja hotela potegniti vase to, kar je stalo na njej; povsod je bilo nekamo trpno očitno, da so reči prepuščene samim sebi. Polaneški je vedel o gospodarstvu samo to-liko, da mora biti človek oprezen in da ne sme vtikati vanje preveč de-narja — sicer pa ni imel o njem ni-kakršnega pojma, razen nekakšnih splošnih vednosti, ki so mu še bile v mladih letih doletele na ušesa. Nav-zile temu pa je uganil, ko se je ozi-ral po svojem kraljestvu, da bo brž-kone tudi na polju enak nered, kakr-šnega je videl okrog sebe; imel je od-ločno zavest, ako se je tu kaj delalo, da se je delalo bolj iz navade, nego zgolj zato, ker se je bilo tu nekaj de-lalo pred desetimi, dvajsetimi ali sto leti. Po tem naporu, po tej nepresta-ni bistri energiji, ki je osnova trgo-vini, ni bilo tu niti sledu. „Ako že ne bi prinesel ničesar drugega na ta mrtvi kraj,” si je mislil Polaneški, „bi bilo že to mnogo, zakaj tega tu-kaj naravnost nedostaja. Toda razen tega imam denar in gotovo vsaj toli-ko razuma, da prvič vem, da ne vem ničesa, drugič pa, da se je treba učiti in vpraševati.” Spominjal se je še izza časov svojega bivanja v Belgiji, da je tudi ondi značila človeška duša in napor volje več nego najmočnejši stroji. In v tem oziru se je zanašal nase ter se je moral zanašati nase. Čutil se je energičnega in prožnega človeka.

Vse, česar se je bil poprijel doslej, je moralo iti, bodisi hote ali nehote. Vrhutega je čutil, da ne nosi, kar se tiče podjetja, na svojem vratu fanta-stične, nego strogo preračunajoče glave, in zaradi tega ni, videč to za-puščenost, odklonil nade, nego celo našel v njej nekakšno izpodbudo. Ta mrtvota, ta zanemarjenost, ta nered-nost in zaspanost so ga izzivale. Ozi-rajč se okoli sebe, si je rekal skoro v tolažbo: „Dobro, dobro, pa poizku-simo to!” In ni mogel niti počakati te izkušnje.

To prvo pregledovanje in preudar-janje mu ni pokvarilo dobre volje, pač pa mu je ukradlo nemalo časa. Pogledavši na uro, je spoznal, ako hočejo dospeti pred pozno mašo v Vontore, da morajo oditi takoj; to-rej je zapovedal zapreči. Vrnivši se domov, je potkal na Maričine duri: „Gospa zemljanka!” je dejal, „služba božja!”

„Le dalje, le dalje!” se oglašil za durmi veseli glas Maričin. „Priprav-ljena sem že.”

Polaneški je vstopil in jo ugledal v svetli pomladnji obleki, podobni oni, v kateri jo je bil videl, ko je bil prvič v Kremenu. Obleka se je bila tako nalašč; ona pa je na njeno veli-ko radost umel njen namen, zakaj za-klical je, iztegnivši k njej roke:

„Gospodična Plawicka!”

Ona je stopila k njemu, opris, ka-

kor bi se sramovala, svoj rožni nosk ob njegovo lice ter mu pokazala z ro-ko posteljo, v kateri je spal Stanko. Nato sta odšla skupno z očetom Plawickim v cerkev. Bil je jasen, pomladni dan, poln toplega diha in radosti. V gozdih se je glasila kuka-vica in na livadi je bilo moči videti stopajoče čaplje, ki so si iskale hrane. Poleg ceste so se udebi in srake podile pred vozom z drevesa na dre-vo. Časih je zapihal vetrič ter letel preko setve kakor po valovih, pripo-ribajoč žitna stebela, in tvoril pre-mišne senes na zelenem polju. Na-okrog je vse dehtelo po zemlji, travi in pomladi. Polaneškega in njegovo gospo je zagrnil cel roj spominaov. V njej se je oglašala, že nekoliko zadu-ševana z mestnim življenjem, ljube-zen do zemlje, do kmetov in gozdov, do zelenega polja, do hrušek na pol-ju, do ogonov, čimdalje bolj ozkih v dalji, do širokih zratičnih prostorov in poleg tega do nebesnega obzorja do-kaj obsežnejšega nego v mestu.

(Dalje prihodnjič.)



NA PRODAJ

NARAVNA CALIFORNIJSKA VINA

Dobro črno in belo vino od 35 do 45 centov galona.

Staro belo ali črno vino 50 centov galona.

Resaling 55 centov galona.

Kdor kupi manj kakor 28 galon vina, mora sam posodo plačati.

Drožnik po \$2.50 galona.

Slivovica po \$3.00 galona.

Pri večjem naročilu dam popust.

Splošno ime: STEPHEN JAKŠE, Crockett, Contra Costa Co. Cal.

Zastoni! Zastoni! Nikjer v Ameriki ne morete dobiti tako dober in fini IMPORTIRANI TOBAC za cigarete in pipe ali cigarete, kakor pri nas. Poslijte nam na cni dopisnici vas naslov in dobitite take-zastoni našega tobaka za cigarete ali pipe za vzorec in tudi naš cenik, da se prepričate o finoti istega. Vsi ljudje morajo naš tobak poskusiti, da se prepričajo, da je najboljši in najcenejši. Pišite takoj na: ADRIA TOBACCO CO. 305 E. 75th St., New York, N. Y.

JOHN KRACKER EUCLID, O.



Priloga rojakom svoja izvrstna VINA, ktera v kakovosti nadkrilju-jejo vse druga ameriška vina.

Budeče vino (Concord) prodajam po 50c galono; belo vino (Catawba) po 70c galono.

NAJMANJŠE NAROČILO ZA VINO JE 50 GALON.

BRINJEVEC, za kterega sem im-portiral brinje iz Kranjske, velja 12 steklenic sedaj \$13.00. TROPINOVEC \$2.50 galona. DROŽNIK \$2.75 ga-lona. — Najmanje posode za iganje so 4 1/2 galona.

Naročilom je prilokiti denar.

Za obila naročila se priporoča JOHN KRACKER, Euclid, Ohio.

Niže podpisana privo-čam potujočim v Hivatom svoj SALOON

107-109 Greenwich Street, 0000 NEW YORK 0000

v katerem točim vedno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvrstne smodke.

Imam vedno pripravljen do-ber prigrizek.

Potujoči Slovenci in Hr-vatje dobe

stanovanje in hrano

proti niski ceni. Postre-žba solidna.

Za obilen poset se priporoča FRIDA von KROGE

107-109 Greenwich St., New York.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belo vino po 70c. gallon
 črno vino po 50c. " "
 Drožnik 4 galone za \$11.00
 Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
 ali 4 gal. (sodček) za \$16.00

Za obilno naročilo se priporoča

Marija Grill,
 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

! Zvišanje o obrestne mere. !

Hranilne vloge sklepom novembra čez 3 milijone kron.
 Varnostni zakladi sklepom 1906. čez 80 tisoč kron.
 Letni denarni promet 20 milijonov kron.

NAZNANILO.

Glavna posojilnica
 registr. zadruga z neom. zavezco
 v LJUBLJANI, Kongresni trg št. 15.
 obrestuje od 1. januarija 1908. hranilne vloge po

4 3/4 %

takoj od dneva vložitve pa do dneva (dvige brez odbitka ren-tenega davka, tako da dobi uložnik od 100 K. čistih K. 4-75. Po 4 3/4 % naložen denar se za celo leto preje podvoj nego po 4 1/2 % in za 3 leta preje nego naložen po 4 %.

Rojaki! Kdor hoče svoj denar ugodno in varno naložiti naj ga pošlje v našo posojilnico.

Pošiljatve za Zjed. države posreduje tvrdka FR. SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York.

Upravni svet.

! Zvišanje obrestne mere. !

NAZNANILO.

Kmečka hranilnica in posojilnica
 v Vačah

registrovana zadruga z neomejeno takevo obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

takoj od dneva vložitve.

Naš zavod je zanesljiv kar je dokaz to, da vlaga sodišče v Litiji denar mladoletnih pri nas. Ves dobiček tega zavoda je kmečki zato pa je naše geale: "kmet, kmetu."

Vse pošiljatve za Zjed. države posreduje najbolje tvrdka FR. SAKSER CO., 109 Greenwich Street, NEW YORK.

HRANI svoj denar in kupi vo-žni listek, ako potneš v staro domovino in to najlaglje pri FR. SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York, ali 6104 St. Cla r Ave., Cleveland, O.

PETER CHULIG,
 303 E. Northern Ave., Pueblo, Colo. pobira naročino za "Glas Naroda", sprjemna denar za Slovensko-ameri-kaški klubdar, pralike in druge vsa-kovrstne knjižice, ter ga rojakom topi-priporočamo.

TELEFON: 1279 RECTOR.

FRANK SAKSER CO.
 (Inkorporirana v državi New York.)

109 Greenwich Street, New York.
 6104 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, O.

Pošilja najhitreje in najceneje

DENARJE V STARO DOMOVINO.

Vloge izplačuje e. kr. poštni hranilni urad na Dunaju; e. kr. privil. avstrijski kreditni zavod v Ljubljani; ljubljanska kreditna banka in kraljeviti ogrski hranilni zavod v Budimpešti.

Prodaja

originalne parobrodne listke za vse prekomorske črte po izvirnih cenah.

Vsak potnik dobi originalni vožni listek, ko istega plača. Potnike čakamo na železniški postaji, ako naznanijo dohod in jih spremimo na parnik.

Kdor hoče biti solidno in brzo postrežen naj se izvestno obrne le na

FRANK SAKSER CO.,
 109 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.
 6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Compagnie Generale Transatlantique.
 (Franoska parobrodna družba.)

DIREKTA ČRTA DO HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA IN LJUBLJANE.

Poštni parniki so:

"La Provence"	na dva vijaka	14,200 ton, 30,000 konjskih moči.
"La Savoie"	" "	12,000 " 25,000 " "
"La Lorraine"	" "	12,000 " 25,000 " "
"La Touraine"	" "	10,000 " 12,000 " "
"La Bretagne"	" "	8,000 " 9,000 " "
"La Gasgogne"	" "	8,000 " 9,000 " "

Glavna Agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK.
 corner Pearl Street, Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoldne iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton St., N. Y.

La Bretagne	19. marca 1908.	*LA TOURAINE	23. apr. 1908.
*LA TOURAINE	26. marca 1908.	*LA SAVOIE	30. apr. 1908.
La Gasgogne	2. aprila 1908.	*LA PROVENCE	7. maja 1908.
*LA PROVENCE	9. aprila 1908.	*LA LORRAINE	14. maja 1908.
*LA LORRAINE	16. aprila 1908.	*LA TOURAINE	21. maja 1908.

Parnika z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

M. W. Kozminski, generalni agent za zapad
 71 Dearborn St., Chicago, Ill.

MARKO KOFALT,
 249 So. Front St., STEELTON, PA.

Priporoča se Slovincem in Hrvatom v Steeltonu in okolici za izdelovanje kupnih pogodb, pooblastil ali polnomoči (Voll-macht) in drugih v notarski posel spadajočih stvari, ktere točno in po ceni izvršujem.

Dalje prodajem parobrodne listke za v stari kraj za vse bližje parnike in parobrodne proge ter pošiljam denarje v staro domovino po najnižji ceni.

Mr. Marko Kofalt je naš zastopnik za vse posle in ga ro-jakom toplo priporočamo.

FRANK SAKSER CO.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJOČENEJŠI DNEVNIK!

Rojakom v Pittsburgu, Pa. in okolici.

naznanjam, da je za tamošnji okraj moj edini pooblaščen zastopnik za vse posle

JAKOB ZABUKOVEC,
 4824 Blackberry Alley Pittsburg, Pa.

Uradne ure: vsak dan od 7. do 8. ure, ter ob sobotah do 8. ure zvečer.

Frank Sakser.